

Sygn. akt V CSK 463/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa A. Sp. z o.o. w W.

przeciwko E. Sp. z o.o. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 lutego 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne

zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwana E. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) 20 marca 2019 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wyrażające się w pytaniu, czy skutek zmiany przez inwestora dokumentacji projektowej, która to zmiana wymusza na nim uzyskanie zamiennego pozwolenia na budowę, każdorazowo treść umowy o roboty budowlane podlegać musi modyfikacji, bez względu na istotność, rozmiar i charakter tych zmian, a jeżeli tak, to czy w przypadku zastrzeżenia w umowie możliwości zmiany jej treści w formie pisemnej pod rygorem nieważności, konieczne jest zawarcie przez strony umowy aneksu do niej, czy też wystarczające jest dokonanie zmiany umowy w inny sposób, np. przez przystąpienie przez wykonawcę robót do ich wykonania, według zmienionej dokumentacji projektowej, oświadczenia stron o kontynuacji prac według projektu zamiennego, oświadczenia wykonawcy, że zmiana zakresu robót - zgodnie z projektem zamiennym, nie powoduje zmiany wynagrodzenia, innych *essentialia negotii* umowy o roboty budowlane, etc. - czy też wprowadzenie niewielkich - w kontekście całkowitej wartości i rozmiaru inwestycji - zmian w dokumentacji projektowej - nie skutkuje zmianą samej umowy o roboty budowlane, powodującą konieczność zawierania aneksu do umowy. Jak wskazała pozwana zagadnienie sprowadza się do określenia skutków normy z art. 648 § 2 k.c. w powiązaniu z zastrzeżeniem umownym, iż wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy o roboty budowlane wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Poza tym zdaniem skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona albowiem Sąd dokonał błędnej wykładni umowy stron i przyjął, że pozwana nie był uprawniona do naliczania kary umownej

W związku z tym uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba zważyć, że orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżąca nie sprostала tym wymaganiom. Formułując zagadnienia prawne wskazała wprowadzić normę prawną, na której tle ono powstało, to jednak norma ta wynikająca z treści art. 648 § 2 k.c. określa jedynie status dokumentacji wymaganej do przeprowadzenia robót budowlanych. Tymczasem istota sporu sprowadzała się do charakteru zmian projektowych, które wymuszały uzyskanie zmiany pozwolenia na budowę i mogły mieć wpływ na wysokość umówionego wynagrodzenia i na uzgodniony termin wykonania robót. Te okoliczności uwzględnił Sąd Apelacyjny uznając, iż nowe rozwiązania projektowe były istotne i wymagały dodatkowych uzgodnień co do wynagrodzenia i terminu oddania przewidzianego w umowie obiektu. Okoliczności tych nie uwzględniła pozwana formułując pytania oparte na sprzecznych z poczynionymi w sprawie ustaleniach.

Poza tym trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną

na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnosząca skargę kasacyjną nie wykazała, że doszło do kwalifikowanego naruszenia prawa materialnego zwłaszcza, że Sąd drugiej instancji przyjął brak zawinienia po stronie wykonawcy w przerwaniu realizacji robót, które to przerwanie stanowiło dla inwestora podstawę do odstąpienia od umowy.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw